

Стратегія гендерної рівності Ради Європи на 2018-2023 рр.

Катерина Левченко

Урядова уповноважена з питань
гендерної рівності

Київ, 22 травня 2018 року

**Стратегічна ціль 1: Запобігання
гендерним стереотипам і
сексизму та боротьба з такими
явищами.**

Гендерні стереотипи

- це упереджені соціальні та культурні шаблони чи ідеї, згідно з якими чоловіків та жінок наділяють такими характеристиками й функціями, які визначені й обмежені їхньою статтю.
- серйозна перешкода для досягнення реальної гендерної рівності,
- призводять до дискримінації за ознакою статі.
- є результатом і причиною глибоко вкорінених ставлень, цінностей, норм і упереджень.
- використовуються для виправдання та збереження історично встановленої влади чоловіків над жінками та, зокрема, сексистського ставлення, яке гальмує процес покращення ситуації з гендерною рівністю.
- негативно впливають на чоловіків і хлопчиків.
- усталюють економічну та соціальну маргіналізацію жінок.

Дії Ради Європи по цілі 1 спрямовані на:

Пропагування імплементації документів і рекомендацій Ради Європи, ціллю яких є викорінення упереджень, звичаїв і традицій на основі стереотипних гендерних ролей

Підтримка збору даних і досліджень на тему сексизму, гендерних стереотипів і дискримінації за ознакою статі

Розбудова співробітництва для припинення насильницької та принизливої інтернет-порнографії

Сприяння імплементації рекомендацій Амстердамської конференції (2013 р.) «Медіа та образ жінки», Гельсінської конференції (2014) «Боротьба з гендерними стереотипами в освіті та за допомогою освіти»

Визначення, складання та поширення добрих практик для викорінення гендерних стереотипів щодо дівчат і хлопців, жінок і чоловіків у системі освіти, на ринку праці, у сімейному житті, у схемах відпусток і всіх інших сферах, де жінки й чоловіки представлені недостатньо

Державна програма забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2021 р.

Завдання 9. Подолання гендерних стереотипів

9.1. – 9.2. розроблення та розміщення у ЗМІ, соціальної реклами з протидії дискримінації за ознакою статі та більш ніж однією ознакою (похилий вік, сільська місцевість, інвалідність, національні меншини, ВІЛ-позитивні та/або наркозалежних тощо)

Дії Ради Європи по цілі 1 спрямовані на:

Прагнення боротися з гендерними стереотипами, що впливають на одну або декілька окремих груп жінок (як-от жінок-ромів, жінок з інвалідністю, жінок-мігрантів і жінок-біженців), у співпраці з відповідними секторами й організаціями

Огляд імплементації Рекомендації Комітету міністрів № R(96)51 про підтримання рівноваги між роботою та сімейним життям і розгляд його оновлення

Заохочення більшої кількості чоловіків до того, аби брати на себе обов'язки з догляду та використовувати гнучкий робочий графік, а також вживати інших дружніх до родини заходів

Підготовка проекту рекомендації щодо запобігання сексизму та боротьби з ним

Продовження боротьби з мовою ненависті як формою сексизму

Боротьба з гендерними стереотипами, що впливають на чоловіків і хлопців

9.5. включення до програм підготовки фахівців із спеціальностей “Журналістика”, “Менеджмент» модулів з питань гендерної рівності

9.7.забезпечення використання однакових за змістом навчальних програм з усіх предметів для дівчат і хлопців, зокрема з трудового навчання, фізичної культури

**Стратегічна ціль 2: Запобігання
насильству щодо жінок і
домашньому насильству**

Запобігання насильству щодо жінок і домашньому насильству

- Стамбульська Конвенція ратифікована 30 країнами – членами Ради Європи і підписана усіма, окрім Азербайджану та РФ. Вона отримала визнання як найбільш всеосяжна міжнародна угода, «золотий стандарт» для боротьби з таким серйозним порушенням прав людини жінок.
- Насильство по відношенню до жінок та домашнє насильство є поширеним в усіх країнах.
- Насильство часто має короткотермінові та довготермінові руйнівні наслідки для психічного та фізичного здоров'я, що іноді зберігаються упродовж поколінь.
- Насильство є порушенням прав людини, завдає шкоди соціальному розвитку таких осіб та впливає на використання інших їхніх прав.
- Припинення насильства є законним, етичним та економічним імперативом.

Дії Ради Європи по цілі 2 спрямовані на:

Підтримка держав-членів у реалізації відповідних міжнародних документів, зокрема Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок, з урахуванням Загальної рекомендації №35 щодо гендерно-зумовленого насильства проти жінок, оновлення загальної рекомендації №19, а також ЦСР 5 і 16

Розробка інструментів для поширення знань про Стамбульську конвенцію, Конвенцію щодо протидії торгівлі людьми та Лансаротську конвенцію серед суб'єктів, які не є державами, з метою заохочення їхнього внеску в імплементацію шляхом висвітлення взаємозв'язку між насильством щодо жінок та історичними нерівними владними відносинами між жінками й чоловіками в суспільстві

Підтримка за потреби держав-членів у підготовці до підписання, ратифікації та імплементації Стамбульської конвенції, Конвенції щодо протидії торгівлі людьми та Лансаротської конвенції, зокрема шляхом надання технічних та юридичних знань і досвіду

Прийняті закони «Про запобігання та протидію домашньому насильству», а також зміни до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів, якими передбачено, зокрема, криміналізацію домашнього насильства. Ведеться розробка НПА (34) на їх виконання

Дії Ради Європи по цілі 2 спрямовані на:

Збирання інформації та поглиблення знань про специфічні форми насильства, із якими зіштовхуються певні групи жінок у вразливих ситуаціях через співробітництво й обмін інформацією з відповідними органами й установами Ради Європи

Просування Стамбульської конвенції, Конвенції щодо протидії торгівлі людьми та Лансаротської конвенції поза межами Європейського континенту, обмін досвідом та кращими практиками в контексті співпраці з державами, що не є членами Ради Європи, та іншими регіональними та міжнародними організаціями

Вживання заходів відповідно до Стамбульської конвенції, покликаних на усунення різних форм насильства щодо жінок, дітей, літніх людей та чоловіків

Розробка дій із запобігання додатковим формам насильства щодо жінок, зокрема політичному та соціальному насильству

Стратегічна ціль 3:
Забезпечення рівного доступу
жінок до правосуддя

Забезпечення рівного доступу жінок до правосуддя

- Доступ до правосуддя є правом людини і невід'ємною складовою просування верховенства права й ефективної демократії
- Хоча отримання доступу до правосуддя буває складним для всіх, воно здатне бути ще складнішим для жінок з огляду на гендерну нерівність у суспільстві та в системі правосуддя.
- Стійкі економічні та соціальні нерівності між жінками та чоловіками, гендерна упередженість та гендерні стереотипи призводять до нерівного доступу жінок та чоловіків до правосуддя.
 - Культурні бар'єри, страх і сором також впливають на доступ жінок до правосуддя, так само як і дискримінаційне ставлення та стереотипні ролі жінок як опікунок і чоловіків як годувальників, які досі збережено в цивільному та сімейному праві багатьох країн.
 - Бар'єри можуть бути збережені під час розслідувань та судових засідань, особливо у випадках гендерно-зумовленого насильства, та призводити до високого рівня непорозуміння і навіть недостатнього висвітлення подій.

Дії Ради Європи по цілі 3 спрямовані на:

Підтримку держав-членів в імplementації стандартів Ради Європи й інших відповідних документів, зокрема ЦСР (SDG 16) з урахуванням Загальної рекомендації №33 КЛДЖ щодо доступу жінок до правосуддя (2015 р.)

Заохочення до проведення досліджень та стандартизованого збирання даних із метою усунення прогалин та браку даних, розбитих за статтю (доступ жінок до правосуддя, участь жінок у судовій системі)

Подальше усунення шкідливого впливу гендерних стереотипів на прийняття судових рішень

Просування та підтримку імplementації рекомендацій Бернської конференції (2016 р.) «Щодо гарантування рівного доступу жінок до правосуддя»

Визначення, складання та розповсюдження позитивних практик державами-членами для зменшення перешкод та сприяння доступу жінок до правосуддя

Державна програма забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2021 р.

Завдання 7. Удосконалення механізму реалізації права на захист від дискримінації за ознакою статі та дискримінації за кількома ознаками

Завдання 4.1. проведення аналізу діючих форм звітності та визначення переліку форм, які потребують внесення змін

Розробка та поширення навчальних програм з урахуванням потреб фахівців у сфері правосуддя та правоохоронних органів

Сприяння роботі та зміцнення національних органів рівності з боротьби з дискримінацією за ознакою статі та просування гендерної рівності, зокрема шляхом судового процесу

Визначення та поширення інструментів підтримки жертв і добрих практик із метою розширення прав жінок у процесі доступу до правосуддя

Контроль судових рішень для підвищення поінформованості та забезпечення кращого розуміння з боку професійних юристів проблем, пов'язаних із доступом жінок до правосуддя, зокрема судових стереотипів та захисту від гендерно-зумовленого насильства і дискримінації

Розробка інформаційних інструментів щодо основних документів Ради Європи для сприяння доступу жінок до правосуддя з врахуванням множинної дискримінації

НШСУ: впроваджуються курси для суддів «Особливості розгляду судових справ, пов'язаних із домашнім насильством», робота над курсом з питань СНПК та з протидії насильству щодо жінок для покращення доступу до правосуддя

НАПУ: навчання для прокурорів місцевих прокуратур

МВС та МО: Інтеграція курсів з гендерної проблематики в вищих навчальних закладах сектору безпеки та оборони з увагою до питань доступу до правосуддя, СНПК, прав жінок

Стратегічна ціль 4: Досягнення
збалансованої участі жінок і чоловіків у
процесі прийняття політичних та
суспільних рішень

Дії Ради Європи по цілі 4 спрямовані на:

Визначення та підтримка заходів і добрих практик, що сприяють гендерній рівності стосовно: виборчих систем, підготовки осіб, які приймають рішення як у державних організаціях, так і в політичних партіях, гендерно чутливого функціонування керівних органів, встановлення паритетних бар'єрів, ухвалення ефективних законодавчих квот та добровільних партійних квот, а також регулювання діяльності політичних партій, зокрема державного фінансування та з розрахунком на досягнення гендерного балансу у процесі прийняття рішень, боротьбу з гендерними стереотипами та підвищення гендерної чутливості у середовищах прийняття рішень

Підтримка держав-членів у досягненні збалансованої участі жінок і чоловіків у процесі прийняття політичних та суспільних рішень через впровадження комплексного гендерного підходу у стратегіях і політиках

Продовження регулярного контролю над виконанням державами-членами Рекомендації Rec(2003)3 Комітету міністрів щодо збалансованої участі жінок та чоловіків у процесі прийняття політичних та суспільних рішень

Заохочення та підтримка дій, скерованих на сприяння участі жінок у виборах на всіх рівнях, а також дій, спрямованих на надання можливостей жінкам-кандидаткам і обраним посадовим особам

Стратегічна ціль 5: Захист прав жінок-мігрантів, жінок-біженців, жінок і дівчат, які шукають притулку

Дії Ради Європи по цілі 5 спрямовані на:

Підтримка держав-членів в імplementації документів Ради Європи й інших відповідних документів, зокрема Плану дій організації щодо захисту дітей-біженців і дітей-мігрантів у Європі, з урахуванням Загальної рекомендації №32 КЛДЖ щодо гендерних вимірів статусу біженця, притулку, національності та відсутності громадянства жінок, та цілей сталого розвитку

Підтримка систематичної інтеграції виміру гендерної рівності в політики та заходи, що стосуються міграції, притулку й інтеграції, із метою забезпечення захисту прав людини та основоположних свобод жінок і дівчат, чоловіків і хлопців, які є мігрантами, біженцями й особами, які шукають притулку

Підтримка імplementації наявних існуючих стандартів, орієнтованих на запобігання тому, аби жінки-мігранти, жінки-біженці та жінки, які шукають притулку, стали жертвами гендерно-зумовленого насильства, сексуального розбещення, торгівлі людьми й експлуатації та негативного соціального контролю, зокрема шляхом подолання цих ризиків із допомогою належних механізмів ідентифікації, звітності та рекомендацій на національному рівні.

Сприяння заходам, орієнтованим на чоловіків і хлопців, із метою зміни стереотипних норм і практик для розширення можливостей гендерної рівності жінок і чоловіків

Прийнята державна соціальна програма протидії торгівлі людьми (2016 р.)

Важливою для України є увага до ВПО, які не відображені в Стратегії

Дії Ради Європи по цілі 5 спрямовані на:

Створення інструментів для сприяння відповідному лікуванню жінок-мігрантів, жінок-біженців, жінок, які шукають притулку, і дітей, що стали жертвами насильства, із врахуванням Стамбульської конвенції, Конвенції щодо протидії торгівлі людьми та Лансаротської конвенції

Заохочення до розширення економічних можливостей та поваги до соціальних прав жінок і дівчат-мігрантів, зокрема стосовно працевлаштування, здоров'я, житла й освіти, та боротьбу з множинною дискримінацією

Сприяння незалежним контрольним механізмам Ради Європи у розгляді гендерно-зумовлених потреб мігрантів, біженців і осіб, які шукають притулку, зокрема дівчат і хлопців, під час роботи з контролю, де це можливо, та формулювання рекомендацій у цьому напрямку

Внесення змін до Рекомендації № R (79)10 Комітету міністрів державам-членам щодо жінок-мігрантів та регулярний контроль її виконання

Підтримка держав-членів у підготовці та розповсюдженні інформаційних матеріалів різними мовами щодо головних документів Ради Європи з метою захисту людських прав жінок-мігрантів, жінок-біженців і жінок, які шукають притулку, зокрема поширенні відомостей про структури й послуги підтримки, НУО та правову допомогу у своїй країні проживання.

**Стратегічна ціль 6: Реалізація
стратегії досягнення гендерної
рівності в усіх політиках та
заходах**

Реалізація стратегії досягнення гендерної рівності в усіх політиках та заходах / гендерне інтегрування

- Політика гендерного інтегрування не відкидає, там де це необхідно, політику покращення становища жінок.
- Гендерне інтегрування через формування гендерно – орієнтованих бюджетів
- Гендерне інтегрування через підготовку державних службовців
- Проведення оцінки заходів з імплементації гендерної рівності

Дії Ради Європи по цілі 6 спрямовані на:

Розробка, імплементація й оцінка заходів зі співробітництва на основі конкретних і тематичних планів дій та інших документів про співпрацю, з урахування рекомендацій щодо оцінки гендерної рівності в співпраці, яку підтримує Директорат внутрішнього нагляду

Збирання та перегляду інформації про національні механізми гендерної рівності й інші організаційні структури гендерної інтеграції

Надання цільового навчання щодо гендерної рівності та гендерного підходу, а також створення пов'язаних матеріалів та інструментів

Підтримка аналізу політики, що ґрунтується на конкретному становищі різних груп жінок і чоловіків, дівчат і хлопців, і їхніх гендерно-зумовлених потреб, а також на передбачуваному впливі на них нових політик та заходів з урахуванням результатів формування політики

Належне піклування про залучення усіх відповідних суб'єктів, зокрема експертів із гендерної рівності та громадськості

Заохочення різних секторів Ради Європи до задоволення потреби в даних, розбитих за статтю, під час діяльності із розробки стандартів, контролю та співпраці

Державна програма забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2021 р.

Завдання 2: Урахування гендерного компонента у програмах економічного і соціального розвитку

Завдання 3. Удосконалення механізму проведення гендерно-правової експертизи

